Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2025/2005

30.4.2025

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité

Geweld tegen vrouwen als mensenrechtenkwestie: stand van zaken van de maatregelen in de EU

(initiatiefadvies)

(C/2025/2005)

Rapporteur: **José Antonio MORENO DÍAZ**

Corapporteur: **Dovilė JUODKAITĖ**

Adviseurs	Lidia FERNANDEZ MONTES (voor de rapporteur van groep II) Ugnė GRIGAITĖ (voor de corapporteur van groep III) Laura NUÑO GÓMEZ (voor groep II)
Besluit van de voltallige vergadering	18.1.2024
Rechtsgrond	Artikel 52, lid 2, van het reglement van orde
Bevoegde afdeling	Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Burgerschap
Goedkeuring door de afdeling	4.2.2025
Goedkeuring door de voltallige vergadering	26.2.2025
Zitting nr.	594
Stemuitslag (voor/tegen/onthoudingen)	155/2/6

1. Conclusies en aanbevelingen

1.1. Geweld tegen vrouwen en meisjes, een van de meest hardnekkige vormen van genderdiscriminatie, komt neer op een schending van de mensenrechten. Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) krijgt wereldwijd ongeveer 30 % van de vrouwen op een bepaald moment in hun leven te maken met intiem partnergeweld.

1.2. Elke vorm van geweld tegen vrouwen, vooral in de context van huiselijke of echtelijke relaties, vormt een groot probleem vanuit het oogpunt van volksgezondheid en klinische gezondheid, en is een ernstige schending van de mensenrechten van vrouwen.

1.3. Het EESC meent dat deze kwestie dringend op de agenda moet worden gezet en roept op tot de ratificatie en tenuitvoerlegging van IAO-Verdrag 190 betreffende geweld en intimidatie (met name Aanbeveling 206) alsook van het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Verdrag van Istanbul), en tot de bevordering en tenuitvoerlegging van beide verdragen door de lidstaten en op EU-niveau.

1.4. Alle nog ontbrekende vormen van geweld tegen vrouwen moeten in Richtlijn (EU) 2024/1385 ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld worden opgenomen. Het gaat dan onder meer om institutioneel geweld, prostitutie, commerciële pornografie en pornografie als vorm van seksuele uitbuiting, reproductieve uitbuiting, plaatsvervangend geweld, chemische onderwerping en intimidatie op straat, alsook om seksuele en gendergerelateerde intimidatie en gedwongen sterilisatie van gehandicapte vrouwen.

1.5. Het EESC is van mening dat seksueel geweld en verkrachting in de richtlijn moeten worden opgenomen als een vorm van geweld, en strafbaar moeten worden gesteld op grond van het ontbreken van instemming (naar het voorbeeld van de Conventie van Istanbul). Er is behoefte aan een definitie van “instemming” met betrekking tot seksueel geweld. De vraag of er al dan niet sprake is van instemming ligt ten grondslag aan het begrip “seksueel geweld”.

1.6. Geweld tegen vrouwen en meisjes, met inbegrip van verkrachting, dient te worden opgenomen in de "Euromisdrijven" waarnaar wordt verwezen in artikel 83, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

1.7. Het EESC is van oordeel dat specifieke maatregelen op het gebied van de sociale dialoog, collectieve onderhandelingen en de noodzakelijke onderhandelingen met de sociale partners moeten worden opgenomen om de werkgelegenheid en de inzetbaarheid van slachtoffers van gendergerelateerd geweld te bevorderen, de privacy van slachtoffers beter te beschermen, een veilige omgeving te creëren voor alle vrouwen, en seksuele intimidatie op het werk te bestrijden.

1.8. Voorts moet speciale aandacht uitgaan naar vrouwen en meisjes die tot etnische en/of culturele minderheden behoren, zoals Roma en migrantenvrouwen, met name migrantenvrouwen zonder papieren. Zo zijn specifieke steunmaatregelen nodig om hen te beschermen tegen systemische discriminatie en institutioneel geweld. Als deze groepen het slachtoffer worden van misdaden waarbij hun etnische afkomst het motief is, dan moet daarbij rekening worden gehouden bij de vervolging.

1.9. Vrouwen met een handicap worden geconfronteerd met meervoudige en intersectionele discriminatie op grond van zowel hun geslacht als hun handicap. Hoewel vrouwen met een handicap een groter risico lopen op huiselijk geweld, bevat de richtlijn geen verplichting om statistische gegevens uit te splitsen naar handicap; het EESC zou graag zien dat deze lacune wordt aangevuld.

1.10. Het EESC is bezorgd over het feit dat in de laatste artikelen van de richtlijn niet wordt verwezen naar de strafbaarstelling van gedwongen sterilisatie. Een dergelijke vorm van geweld dient in dit licht te worden beschouwd als een volksgezondheidsprobleem met langetermijngevolgen.

1.11. Het baart het EESC zorgen dat het fysieke, psychologische en seksuele geweld dat kenmerkend is voor prostitutie, niet is opgenomen als een vorm van geweld tegen vrouwen, naar het voorbeeld van Richtlijn 2011/36/EU ([1]) inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan. Voorts meent het EESC dat commercieel draagmoederschap en reproductieve uitbuiting in Richtlijn 2024/1385/EU hadden moeten worden opgenomen als een vorm van geweld tegen vrouwen.

1.12. Het EESC stelt met bezorgdheid vast dat de beperkingen op vrije en veilige vrijwillige zwangerschapsonderbreking en de intimidatie waar vrouwen (met name in de buurt van klinieken) mee te maken krijgen, niet worden beschouwd als specifieke vormen van geweld tegen vrouwen.

1.13. Het EESC is diep verontrust over patriarchale standpunten, met name van fundamentalistische religieuze groepen, die weigeren geweld tegen vrouwen en meisjes enkel vanwege het feit dat zij vrouw zijn, te erkennen als specifieke vorm van geweld. Ook is het bezorgd over de activiteiten van extreemrechts, dat het streven naar gelijkheid van vrouwen en mannen ondermijnt en de structurele vormen van discriminatie van en geweld tegen vrouwen en meisjes ontkent, en daarmee tornt aan de waarden en beginselen van artikel 2 van het VWEU.

1.14. Onderwijs speelt een cruciale rol bij de vorming van genderrollen en -stereotypen; er dient dan ook in alle onderwijsstadia meer aandacht te worden besteed aan preventie, met inbegrip van seksuele opvoeding. De onderwijsgemeenschap, verschillende maatschappelijke organisaties (met name mensenrechten- en feministische organisaties), de sociale partners en de betrokken gemeenschappen moeten expliciet worden betrokken bij de institutionele samenwerking om gendergerelateerd geweld te voorkomen en te bestrijden.

2. **Algemene opmerkingen**

2.1. Geweld tegen vrouwen en meisjes komt neer op een schending van de mensenrechten en is een van de meest hardnekkige vormen van genderdiscriminatie: het meest ernstige en schokkende voorbeeld in dit verband is femicide — vrouwen die vermoord worden louter omdat zij vrouw zijn. Een uitsplitsing van de statistieken laat zien dat 2 op de 10 vrouwen te maken hebben gehad met fysiek en/of seksueel geweld door een partner of vriend, en 3 op de 10 door een gezins- of familielid. Ook hebben 10 op de 20 vrouwen al te maken gekregen met seksuele intimidatie en worden er elke dag in de EU minstens 2 vrouwen vermoord door hun partner of een familielid.

([1]) PB L 101 van 15.4.2011, blz. 1.

2.2. De WHO rapporteert dat ongeveer 30 % van de vrouwen in hun leven te maken krijgt met intiem partnergeweld. Wel zijn er aanzienlijke verschillen tussen regio's.

2.3. De WHO erkent dat geweld tegen vrouwen, vooral in de context van huiselijke of echtelijke relaties, een groot probleem vormt vanuit het oogpunt van volksgezondheid en klinische gezondheid, en neerkomt op een schending van de mensenrechten van vrouwen. Uit dit alles blijkt tevens hoezeer vrouwen te maken krijgen met genderongelijkheid en discriminatie. De gevolgen van dergelijk geweld voor de lichamelijke, geestelijke, seksuele en reproductieve gezondheid van vrouwen kunnen een leven lang doorwerken.

2.4. Het EESC meent dat deze kwestie dringend op de agenda moet worden gezet en roept op tot ratificatie en tenuitvoerlegging van IAO-Verdrag 190 betreffende geweld en intimidatie (met name Aanbeveling 206) door alle lidstaten, alsook van het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Verdrag van Istanbul), en tot bevordering van beide verdragen door de lidstaten.

2.5. Het EESC is ingenomen met Richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld ([2]) — de meest uitgebreide regelgeving om geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld doeltreffend te bestrijden. Met deze richtlijn worden bepaalde vormen van offline en online geweld tegen vrouwen op EU-niveau strafbaar gesteld en worden de lidstaten verplicht om krachtdadige maatregelen te nemen op het gebied van preventie, bescherming, toegang tot de rechter, ondersteuning, coördinatie en samenwerking tussen autoriteiten.

2.6. Het EESC wil zich in dit advies met name buigen over de aspecten waaraan de definitieve tekst van de richtlijn voorbijgaat, waaronder bepaalde vormen en uitingen van geweld tegen vrouwen en meisjes. Bedoeling is te laten zien hoe een echt gemeenschappelijk en alomvattend beleid tegen gendergerelateerd geweld vorm kan krijgen en een brede en doeltreffende strategie aan te reiken waarmee deze schendingen van de mensenrechten binnen het EU-kader kunnen worden aangepakt.

2.7. Alle nog ontbrekende vormen van geweld tegen vrouwen moeten in de richtlijn worden opgenomen. Het gaat dan onder meer om institutioneel geweld, prostitutie, commerciële pornografie en pornografie als vorm van seksuele uitbuiting, reproductieve uitbuiting, plaatsvervangend geweld, chemische onderwerping en intimidatie op straat, alsook om seksuele en gendergerelateerde intimidatie en gedwongen sterilisatie van gehandicapte vrouwen.

2.8. Voorts is het zaak de privacy van slachtoffers beter te beschermen. De huidige tekst van artikel 20 dreigt namelijk inbreuk te maken op de privacy van slachtoffers en zou ertoe kunnen leiden dat mensen een oordeel gaan vellen over hun gedrag, met secundaire victimisatie als gevolg.

2.9. In dit verband is het EESC van mening dat seksueel geweld en verkrachting in de richtlijn moeten worden opgenomen als een vorm van geweld, en strafbaar moeten worden gesteld op grond van het ontbreken van instemming. Het is van cruciaal belang dat er een definitie van "instemming" met betrekking tot seksueel geweld wordt ingevoerd. De vraag of er al dan niet sprake is van instemming ligt ten grondslag aan het begrip "seksueel geweld".

2.10. Geweld tegen vrouwen en meisjes, met inbegrip van verkrachting, dient te worden opgenomen in de "Euromisdrijven" waarnaar wordt verwezen in artikel 83, lid 1, VWEU.

2.11. Het EESC is van oordeel dat specifieke maatregelen op het gebied van de sociale dialoog, collectieve onderhandelingen en de noodzakelijke onderhandelingen met de sociale partners moeten worden opgenomen om de werkgelegenheid en de inzetbaarheid van slachtoffers van gendergerelateerd geweld te bevorderen, de privacy van slachtoffers beter te beschermen, een veilige omgeving te creëren voor alle vrouwen, en seksuele intimidatie op het werk te bestrijden, zoals al werd overeengekomen in de autonome kaderovereenkomst over intimidatie en geweld op het werk ([3]).

([2]) Richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (PB L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj).

([3]) https://www.etuc.org/en/framework-agreement-harassment-and-violence-work.

2.12. Voorts moet speciale aandacht uitgaan naar vrouwen en meisjes die tot etnische en/of culturele minderheden behoren, zoals Roma en migrantenvrouwen, met name migrantenvrouwen zonder papieren. Zo zijn specifieke steunmaatregelen nodig om hen te beschermen tegen systemische discriminatie en institutioneel geweld. Als deze groepen het slachtoffer worden van misdaden waarbij hun etnische afkomst het motief is, dan moet daarbij rekening worden gehouden bij de vervolging.

2.13. Het EESC is ook van mening dat er in Richtlijn 2024/1385/EU meer oog moet zijn voor vrouwen met een handicap, en is bezorgd over het feit dat niet wordt verwezen naar de strafbaarstelling van gedwongen sterilisatie.

2.14. Het verband tussen gender, handicap en geweld is complex. Vrouwen met een handicap worden geconfronteerd met meervoudige en intersectionele discriminatie op grond van geslacht én handicap. Vrouwen met psychische aandoeningen en een psychosociale en/of verstandelijke beperking zijn in dit verband het kwetsbaarst. Dergelijk geweld dient in dit licht te worden beschouwd als een volksgezondheidsprobleem met langetermijngevolgen.

2.15. Aangezien wereldwijd is aangetoond dat vrouwen met een handicap een twee tot vijf keer groter risico lopen op huiselijk geweld dan vrouwen zonder handicap ([4]), en gezien de verstrekkende gevolgen hiervan voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid en het welzijn van vrouwen met een handicap, zou de richtlijn de lidstaten moeten verplichten hun statistische gegevens uit te splitsen naar handicap.

2.16. Het baart het EESC zorgen dat het fysieke, psychologische en seksuele geweld dat kenmerkend is voor prostitutie, niet is opgenomen als een vorm van geweld tegen vrouwen, naar het voorbeeld van Richtlijn 2011/36/EU inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan, waarin wordt bepaald dat de lidstaten de nodige maatregelen moeten nemen om het gebruikmaken van diensten die het voorwerp zijn van uitbuiting van prostitutie van anderen of andere vormen van seksuele uitbuiting strafbaar te stellen.

2.17. Daarnaast zouden de in artikel 11 van Richtlijn 2011/36/EU vermelde maatregelen los moeten worden gezien van de bepalingen van artikel 6, lid 3, van Richtlijn 2004/81/EG van de Raad ([5]), waarin wordt bepaald dat de bedenktijd geen recht geeft op verblijf.

2.18. Voorts meent het EESC dat commercieel draagmoederschap en reproductieve uitbuiting in Richtlijn 2024/1385/EU hadden moeten worden opgenomen als een vorm van geweld tegen vrouwen.

2.19. De doorverwijzing van slachtoffers naar hulpverlening moet niet alleen gratis zijn en snel en gecoördineerd verlopen, maar moet worden beschouwd als prioritair en urgent. Het is belangrijk dat de hulpverlening een "basispakket" voorstelt en dat slachtofferhulp wordt beschouwd als een specifiek gebied waarvoor meer bewustmaking en monitoring vereist zijn.

2.20. Het EESC wijst erop dat het algemene EU-kader voor de bescherming van de rechten van slachtoffers van alle misdrijven, met inbegrip van de EU-strategie voor de rechten van slachtoffers (2020-2025) en het voorstel voor een herziening van de richtlijn slachtofferrechten, een horizontaal kader is dat van toepassing is op alle slachtoffers van misdrijven, en beklemtoont dat het belangrijk is dat slachtoffers een breed pakket aan rechten, ondersteunende instrumenten en diensten wordt geboden, waarbij rekening wordt gehouden met hun diversiteit.

2.21. De bepalingen inzake het recht op ondersteuning en bescherming moeten uitgaan van de individuele behoeften van slachtoffers, en de autoriteiten moeten ervoor zorgen dat bij individuele beoordelingen rekening wordt gehouden met de persoonlijke kenmerken van de slachtoffers, waaronder geslacht en gender ([6]). Slachtoffers van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld worden in het kader van de richtlijn slachtofferrechten beschouwd als kwetsbare slachtoffers, die behoefte hebben aan gespecialiseerde ondersteuning en beschermingsmaatregelen, zoals gratis psychologische zorg zolang als nodig is.

([4]) Hughes K, Bellis MA, Jones L, Wood S, Bates G, Eckley L, McCoy E, Mikton C, Shakespeare T, Officer A. Prevalence and risk of violence against adults with disabilities: a systematic review and meta-analysis of observational studies. Lancet. 2012 Apr 28;379(9826):1621-9. doi: 10.1016/S0140-6736(11)61851-5. Epub 2012 Feb 28. PMID: 22377290.

([5]) Richtlijn 2004/81/EG van de Raad van 29 april 2004 betreffende *de verblijfstitel die in ruil voor samenwerking met de bevoegde autoriteiten wordt afgegeven aan onderdanen van derde landen die het slachtoffer zijn van mensenhandel of hulp hebben gekregen bij illegale immigratie* (PB L 261 van 6.8.2004, blz. 19).

([6]) PB C, C/2024/1592, 5.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1592/oj.

2.22. Het EESC is ingenomen met het feit dat artikel 36 van de richtlijn uitgebreide bepalingen bevat inzake opleiding en informatie voor beroepsbeoefenaren. Het EESC heeft er al eerder op gewezen dat slachtoffers van gendergerelateerd geweld moeten worden voorgelicht, dat met hen moet worden gecommuniceerd en dat zij moeten worden ondersteund, waarbij moet worden uitgegaan van hun behoeften, zodat zij gemakkelijker aangifte kunnen doen van dergelijke misdrijven en er ook daadwerkelijk vervolging kan plaatsvinden ([7]).

2.23. Het EESC maakt zich zorgen over het gebrek aan coördinatie tussen algemene diensten (zoals lichamelijke en geestelijke gezondheidszorg) en gespecialiseerde diensten die zich bezighouden met geweld tegen vrouwen. Sectoroverschrijdende samenwerking tussen gespecialiseerde diensten voor slachtofferhulp, sociale zorg, lichamelijke en geestelijke gezondheidszorg, rechtshandhaving en justitie is van cruciaal belang.

2.24. Gezondheidsdiensten, met inbegrip van geestelijke gezondheidszorg en seksuele en reproductieve gezondheidszorg, moeten worden opgenomen in de lijst van essentiële ondersteunende diensten voor slachtoffers uit Richtlijn 2024/1385/EU. Het EESC roept alle EU-lidstaten op om alle belemmeringen voor de toegang tot noodanticonceptie en gratis vrijwillige zwangerschapsonderbreking na verkrachting weg te nemen.

2.25. Gezien de rol die onderwijs speelt bij de vorming van genderrollen en -stereotypen moet in alle onderwijsstadia meer aandacht worden besteed aan preventie, met inbegrip van seksuele opvoeding. Daarnaast moeten de onderwijsgemeenschap, diverse maatschappelijke organisaties (met name mensenrechtenorganisaties en feministische organisaties), de sociale partners en de betrokken gemeenschappen expliciet worden betrokken bij de institutionele samenwerking. Onderwijs en toegankelijke informatie over reproductieve gezondheid moeten doelgericht zijn en worden aangepast aan de specifieke behoeften van vrouwen en meisjes. De informatie moet vlot leesbaar en gemakkelijk te begrijpen zijn, zodat vrouwen en meisjes met uiteenlopende culturele en sociale achtergronden of een handicap, alsook analfabete en andere kwetsbare vrouwen en meisjes worden bereikt ([8]).

2.26. De media spelen een belangrijke rol bij het verspreiden van informatie die schadelijke narratieven in verband met gendergerelateerd geweld in stand houdt dan wel ontkracht, hetgeen van invloed is op de manier waarop de samenleving en het publiek aankijken tegen gendergerelateerd geweld. Het is dan ook niet meer dan logisch dat zij zich in hun berichtgeving over gendergerelateerd geweld professioneel en ethisch opstellen ([9]).

2.27. Het bemoeilijken van de toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid en rechten is een specifieke vorm van geweld tegen vrouwen en dient als zodanig te worden beschouwd, zoals dat ook geldt voor gynaecologisch en verloskundig geweld.

2.28. Het EESC stelt met bezorgdheid vast dat de bestaande beperkingen op vrije en veilige vrijwillige zwangerschapsonderbreking en de intimidatie waar vrouwen met name in de buurt van klinieken mee te maken krijgen, niet worden beschouwd als specifieke vormen van geweld tegen vrouwen. Het recht van vrouwen om vrij te beslissen over de vrijwillige beëindiging van hun zwangerschap en het recht op abortus moeten worden gegarandeerd op grond van hun seksuele en reproductieve rechten. In het licht van de systematische aanvallen van fundamentalistische en extreemrechtse groeperingen acht het EESC het noodzakelijk dat de lidstaten wettelijke maatregelen nemen om de vrije uitoefening van dit recht te waarborgen.

2.29. Voorts is het ook een punt van zorg dat niet wordt verwezen naar het recht van wezen van slachtoffers van geweld tegen vrouwen op gelijke kansen en een vrij en bevredigend leven.

2.30. Het EESC vraagt aanbieders van geestelijke gezondheidszorg om overlevenden van gendergerelateerd en seksueel geweld bij te staan op hun pad naar herstel en welzijn en hun veiligheid te garanderen. Alle geestelijkegezondheidswerkers zouden terdege inzicht moeten hebben in de genderdimensie en -dynamiek van verschillende soorten geweld tegen vrouwen, en met name bekend moeten zijn met de specifieke kenmerken van huiselijk geweld, seksueel geweld en intiem partnergeweld, de effecten daarvan op de geestelijke gezondheid en de raakvlakken van geweld en geestelijke gezondheid met andere vormen van onderdrukking, waaronder racisme, transfobie, validisme en armoede.

([7]) PB C 443 van 22.11.2022, blz. 93 par. 3.22 en PB C, C/2024/1592, 5.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1592/oj.
([8]) PB C 443 van 22.11.2022, blz. 93.
([9]) Reporting on violence against women and girls: a handbook for journalists (https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000371524).

2.31. Het niet aanbieden van geestelijke gezondheidszorg, diensten en steun aan vrouwen die het slachtoffer zijn van geweld, die steevast getraumatiseerd zijn en kampen met zware problemen op het vlak van geestelijke gezondheid, is een zwaarwegende schending van de mensenrechten. Ook het feit dat slachtoffers geen toegang hebben tot voorzieningen die hen zouden kunnen helpen hun leven weer op te bouwen, zoals toegang tot een adequate levensstandaard en sociale bescherming, leren omgaan met de gevolgen van geweld en revalidatie, werk en werkgelegenheid, en justitie, dient te worden beschouwd als een schending van hun mensenrechten.

2.32. Het EESC is diep verontrust over patriarchale standpunten, met name van fundamentalistische religieuze groepen, die weigeren geweld tegen vrouwen en meisjes enkel vanwege het feit dat zij vrouw zijn, te erkennen als specifieke vorm van geweld. Ook is het bezorgd over de activiteiten van extreemrechts, dat het streven naar gelijkheid van vrouwen en mannen ondermijnt en de structurele vormen van discriminatie van en geweld tegen vrouwen en meisjes ontkent, en daarmee tornt aan de waarden en beginselen van artikel 2 van het VWEU.

3. **Specifieke opmerkingen**

3.1. Ter voorbereiding van dit initiatiefadvies werden studiebezoeken gebracht aan twee landen, te weten Litouwen en Spanje, om zo een analyse te kunnen maken van de nationale perspectieven en de tenuitvoerlegging van bestaande en toekomstige wettelijke voorschriften ter bescherming van slachtoffers van gendergerelateerd geweld en huiselijk geweld. Bijlage 1 bevat een samenvatting van de belangrijkste resultaten van de landenbezoeken, waarbij de nadruk wordt gelegd op de inbreng van de maatschappelijke organisaties, de sociale partners en de bevoegde nationale autoriteiten ([10]).

Brussel, 26 februari 2025.

De voorzitter
van het Europees Economisch en Sociaal Comité
Oliver RÖPKE

([10]) https://www.eesc.europa.eu/nl/our-work/opinions-information-reports/opinions/violence-against-women-human-rights-issue-state-play-measures-across-eu.